

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Jana Vyklického a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **J. L.**, zastoupen Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Praha 4, Na Zlatnici 301/2, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Olomouc, Jeremenkova 40a, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 1. 2014, č. j. KUOK 7638/2014, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 8. 4. 2015, č. j. 72 A 12/2014 – 22,

t a k t o :

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Magistrátu města Přerova ze dne 21. 10. 2013, č. j. MMPr/131535/2013/JP, byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, který měl způsobit tím, že řídil motorové vozidlo a v rozporu s § 7 odst. 1 písm. c) tohoto zákona při tom držel v ruce telefonní přístroj. Za uvedený přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 1.800 Kč. Současně s tím mu byla uložena povinnost nahradit náklady správního řízení. Proti prvoinstančnímu správnímu rozhodnutí podal dne 19. 11. 2013 žalobce odvolání v elektronické podobě, avšak bez uznávaného elektronického podpisu. Podáním ze dne 25. 11. 2013 následně odvolání o uznávaný elektronický podpis doplnil. Rozhodnutím žalovaného (dále jen „stěžovatel“) ze dne 21. 1. 2014, č. j. KUOK

7638/2014, bylo odvolání žalobce zamítnuto jako opožděné. Dle stěžovatele totiž žalobce nedodržel lhůtu k potvrzení původního elektronického podání stanovenou v ustanovení § 37 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále „správní řád“).

Rozhodnutí stěžovatele napadl žalobce správní žalobou, v níž tvrdil, že odvolání proti prvoinstančnímu správnímu rozhodnutí potvrdil v souladu s ustanovením § 37 odst. 4 správního řádu. Odkázal na příslušná ustanovení týkající se počítání lhůt a konstatoval, že v daném případě připadl konec lhůty k potvrzení elektronického podání na 25. 11. 2013 a nikoli na 24. 11. 2013, jak se stěžovatel domníval. Den označený stěžovatelem za konec lhůty byla totiž neděle a nikoli pracovní den.

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci

Krajský soud v v Ostravě – pobočka v Olomouci (dále jen „krajský soud“) rozsudkem ze dne 8. 4. 2015, č. j. 72 A 12/2014 – 22, rozhodnutí stěžovatele podle § 76 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“), zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Krajský soud se zaměřil především na povahu lhůty vyplývající z ustanovení § 37 odst. 4 správního řádu a zjišťoval, zda bylo potvrzení elektronického podání provedeno včas. Dospěl přitom k závěru, že odvolání bylo dne 25. 11. 2013 potvrzeno v rámci pětidenní lhůty, neboť 24. 11. 2013 byla neděle. Krajský soud konstatoval, že výklad zastávaný stěžovatelem nemá oporu v zákoně, neboť ten nerozlišuje mezi písemným a elektronickým podáním.

Kasační stížnost

Kasační stížností ze dne 7. 5. 2015 doplněnou podáním ze dne 26. 5. 2015 napadá stěžovatel rozsudek krajského soudu z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Má za to, že krajský soud nesprávně interpretoval ustanovení § 37 odst. 4 správního řádu. Stěžovatel se totiž domnívá, že dané ustanovení upravuje lhůtu hmotněprávní, jejíž zmeškání nelze prominout. Bylo tedy povinností žalobce, aby elektronické podání potvrdil nejpozději pátý den od jeho podání.

Stěžovatel závěrem poukazuje na obstrukční postup obecných zmocněnců v přestupkových věcech. Uvádí, že i postup zmocněnce v posuzované věci byl zaměřen pouze na zpochybnění doručení odvolání s cílem znemožnit řádné projednání věci v jednorroční prekluzivní lhůtě. Dle stěžovatele tím došlo k zneužití práva, jemuž ochrana nenáleží. V tomto směru navíc odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2015, č. j. 1 As 16/2015 – 30.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem proto stěžovatel navrhuje rozsudek krajského soudu zrušit a vrátit mu věc k dalšímu řízení.

pokračování

Žalobce svého práva vyjádřit se ke kasační stížnosti nevyužil.

Posouzení Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil otázku splnění podmínek řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, stěžovatel je v řízení zastoupen zaměstnancem disponujícím právnickým vzděláním a jsou splněny i obsahové náležitosti dle § 106 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud následně přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Jediným důvodem kasační stížnosti je nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Stěžejní je přitom problematika související s lhůtou pro potvrzení elektronického podání, které nebylo opatřeno uznávaným elektronickým podpisem. Argumentace stěžovatele se v podstatě koncentruje na tvrzení, že by měla být tato lhůta posuzována jako hmotněprávní a to především pro samotnou povahu elektronických úkonů. Současně s tím se stěžovatel domnívá, že postup žalobce byl motivován obstrukcemi, které měly znemožnit projednání věci v jednorocní prekluzivní lhůtě.

Pokud jde o skutkový stav věci, Nejvyšší správní soud ze správního spisu ověřil, že žalobce podal proti prvoinstančnímu správnímu rozhodnutí odvolání prostřednictvím elektronické pošty bez uznávaného elektronického podpisu. Toto podání bylo podle e-mailové hlavičky odesláno dne 19. 11. 2013 v 17:51, a přestože razítko otištěné na příslušném dokumentu obsahuje údaj o doručení až dne 20. 11. 2013, považuje Nejvyšší správní soud v souladu s účastníky za nesporné, že správnímu orgánu bylo odvolání doručeno již 19. 11. 2013. U elektronických podání je totiž podstatné, kdy bylo podání správnímu orgánu skutečně doručeno a nikoli, kdy se s tímto podáním příslušný pracovník seznámil a jaké na něm vyznačil datum doručení. Od 19. 11. 2013 tak počala běžet pětidenní lhůta, v níž bylo nezbytné elektronické podání potvrdit některým z kvalifikovaných způsobů. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce elektronické podání potvrdil e-mailem opatřeným uznávaným elektronickým podpisem odeslaným v 18:13 dne 25. 11. 2013 (pondělí). I v tomto případě je na dokumentu vyznačeno, že potvrzení došlo až 26. 11. 2013, avšak mezi účastníky je nesporné, že e-mail obsahující potvrzení byl doručen již předcházející den.

Jde-li o běh lhůty pro potvrzení původního odvolání podaného e-mailem bez uznávaného elektronického podpisu, lze poznamenat, že její pátý den připadl na neděli 24. 11. 2013, přičemž následujícím pracovním dnem bylo pondělí 25. 11. 2013. Mezi účastníky tak zůstává sporné, zda se v posuzovaném případě užije ustanovení § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu, podle kterého případně-li konec lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší příští pracovní den.

Nejvyšší správní soud zjistil, že uvedenou problematikou se již zabýval v rozsudku

ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 As 127/2015 – 26 (dostupný na www.nssoud.cz), přičemž není důvodu se od tam vysloveného závěru v nyní posuzované věci jakkoli odchýlit.

Zdejší soud tehdy dospěl k závěru, že ustanovení § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu dopadá i na lhůtu pro potvrzení elektronického podání, které bylo učiněno bez uznávaného elektronického podpisu. Není přitom podstatné, zda se komunikace mezi správním orgánem a účastníkem řízení odehrávala čistě elektronicky či prostřednictvím poštovních služeb. Z uvedeného názoru lze také implicitně dovodit, že lhůta zakotvená v ustanovení § 37 odst. 4 správního řádu je lhůtou procesněprávní se všemi z toho plynoucími důsledky. Naopak pro tvrzení stěžovatele o hmotněprávní povaze lhůty nenachází zdejší soud žádné opodstatnění. V tomto ohledu lze argumentovat i judikaturou Ústavního soudu, pro který je podstatným znakem k rozlišení charakteru lhůt důsledek, jenž nastane v případě jejich zmeškání (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 3. 2. 2000, sp. zn. III. ÚS 545/99). Mělo-li by tedy zmeškání lhůty za následek zánik hmotného práva, jednalo by se o lhůtu hmotněprávní. V nyní posuzované věci se však o žádné hmotné právo nejednalo, neboť předmětná lhůta se vztahovala k čistě procesněprávnímu úkonu. Procesněprávní povahu lhůty lze nakonec odvodit i z nálezu Pléna Ústavního soudu ze dne 22. 3. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 37/93, vyjadřujícího princip, že lhůty stanovené procesním předpisem je nutno považovat za lhůty procesní. Není přitom pochyb, že správní řád je čistě procesní normou.

Shora uvedené závěry konečně potvrzuje také závěr č. 121/2012 Poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu (dostupný na adrese www.mvcr.cz/clanek/zavery-poradniho-sboru-ministra-vnitra-ke-spravnimu-radu.aspx). Přestože se daný závěr přímo nezabývá povahou předmětné lhůty, je v něm explicitně uvedeno, že „*úkon učiněný dle věty druhé § 37 odst. 4 správního řádu je možno potvrdit nebo doplnit v zákonné pětidenní procesní lhůtě.*“

Z uvedených podkladů tedy vyplývá jednoznačný závěr, že povaha lhůty dle § 37 odst. 4 správního řádu jako lhůty procesní vyplývá ze zákona, z judikatorních závěrů, jakož i z teleologického výkladu zákonného ustanovení. Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že krajský soud interpretoval ustanovení § 37 odst. 4 správního řádu správně, dovodil-li, že v daném případě bylo potvrzení odvolání podáno včas. Přestože pátým dnem předmětné lhůty byla neděle 24. 11. 2013, aplikací § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu připadl poslední den lhůty na pondělí 25. 11. 2013. Stěžovatel tudíž nepostupoval v souladu se zákonem, vyhodnotil-li odvolání žalobce jako opožděné.

Zdejší soud se nakonec zabýval i tvrzením, že postup žalobce by neměl požívat právní ochrany z důvodu zneužití práva a obstrukčního jednání obecného zmocněnce, jehož cílem je zamezit projednání přestupku v jednoroční prekluzivní lhůtě. Stěžovatel v tomto ohledu odkazoval na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2015, č. j. 1 As 16/2015 – 30.

V nyní posuzované věci však Nejvyšší správní soud ve vztahu k odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí obstrukční jednání nezjistil. Je nepochybným právem účastníka správního řízení učinit podání v elektronické podobě bez uznávaného elektronického podpisu. Je-li takové podání včas potvrzeno, je povinností správního

pokračování

orgánu nakládat s ním zákonem předpokládaným způsobem. Za obstrukční přitom nelze považovat jednání, kdy účastník elektronické podání potvrdí až poslední den lhůty s využitím jakéhosi „zákonného dobrodiní“ zakotveného v ustanovení § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu. Žádné ustanovení zákona totiž účastníka nenutí k tomu, aby nekvalifikované podání potvrdil nejpozději pátý den za všech okolností – tedy i v případě, že se jedná o neděli. Trvat na takovém postupu by ostatně nebylo účelné ani vzhledem k personálním možnostem správního orgánu, neboť jeho zaměstnanci by se s podáním pravděpodobně seznámili stejně až následující pracovní den. Na danou věc nelze aplikovat ani závěry vyplývající z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2015, č. j. 1 As 16/2015 – 30. Tehdy totiž byly skutkové okolnosti naprosto odlišné a chování účastníka správního řízení bylo skutečně protkáno obstrukčními prvky. Jen díky tomu bylo možné usuzovat, že účastník, respektive jeho obecný zmocněnec, zneužívá práva, které mu procesní předpis nabízí. V nyní posuzovaném případě je situace na straně žalobce diametrálně odlišná, zatímco přístup správního orgánu lze označit za přehnaně paušalizující, neodpovídající shora popsaným skutkovým okolnostem.

S ohledem na všechny výše uvedené závěry Nejvyšší správní soud konstatuje, že žádná z námitek obsažených v kasační stížnosti neobstojí. Zdejší soud proto kasační stížnost zamítl dle § 110 odst. 1, věta druhá s. ř. s.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Toto právo by náleželo procesně úspěšnému žalobci, u něhož však nebylo prokázáno, že by mu v souvislosti s tímto řízením nějaké náklady vznikly. Nejvyšší správní soud proto v jeho případě rozhodl tak, že se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. ledna 2016

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu